

KASSA 1662. ÉVI INVENTÁRIUMA

A magyar hadtörténet kutatásában rendkívül fontos szerepet játszanak a különféle várleltárak. Különösen igaz ez akkor, ha egy-egy erődítményről több ilyen jellegű anyag maradt fenn. Ám még nagyobb a jelentőségük akkor, ha segítségükkel egy rövidebb, néhány évtizedes időszakon belül kísérhetjük figyelemmel az adott erősség belső életének némely változásait.

Kassa városával hasonló a helyzet. Ezidáig nyomtatásban napvilágot látott már néhány latin és német nyelvű inventárium a XVI. századból, valamint az 1640. évi magyar, és az 1650. évi német nyelvű összeírás, valamint tudomásom van az 1647. évi és az 1669. évi leltárak létezéséről is.¹ Az előbbieken azonban jó néhány évtizede jelentek meg, s én úgy véltem, feltétlenül szükséges e „sorozatot” az 1662. évi jegyzékkel folytatni.

Kassa 1662. évi inventárium a Országos Levéltár Urbaria et Conscriptioes elnevezésű fondjában, a 76. fasciculus 3. szám alatt található. Ez is német nyelvű, gótbetűs kézirat. A jegyzék terjedelme tizenegy folio, a bevezető és a záró szakasz külön oldalon áll.

A kiadás előkészítésekor, mint az ilyen jellegű dokumentumok esetében általában, az első feladatot a kézírás olvasása és szöveghű átírása jelentette, a másodikot pedig annak értelmezése.

A szöveg olvasása aránylag kevés gondot okozott, lévén az egyetlen kéztől származó írás viszonylag egyenletes, a betűk elég jól elkülöníthetők, többségükben könnyen felismerhetőek. Problémát okozott azonban az „e” és „o” betűk, valamint a „b”, „d”, „h”, „l”, „v”, „w” és a „z” esetében a kis- és nagybetűk megkülönböztetése. Az előbbieknél a vitás esetekben a mai szóhasználathoz közelebb álló alakot hagytam meg. Az utóbbiaknál végül is bizonyos formai jegyek alapján döntöttem egyik, vagy másik mellett, kivéve a „z”-t, amelynél erre nem volt lehetőség, s így csak a sorkezdőket vettem nagybetűnek. Az átírás során, a Hadtörténeti Közlemények nyomdai lehetőségeit figyelembe véve, nem jelöltem a kettőspontozott „y”-t, „v”-t, „w”-t, melyek közül legtöbbször az első fordult elő.

A német szöveg átírása formailag is igazodik az eredetihez, míg a magyar fordításnál az egyes tételek kezdősorai egyeznek meg a német szöveggel.

Az összeírás fordítása során elsőként a német szövegben előforduló, a mai alaktól lényegesen eltérő szóalakokat, egyes esetekben mondatokat kellett, szinte szó szerint, megfejteni. Ehhez nagy segítséget nyújtottak a már említett kassai inventáriumok, főként az 1650. és 1669. évi. Az 1662-es jegyzék kérdéses részeit szófordulatok, darabszámegevezések, vagy a felsorolásban elfoglalt helyük alapján több esetben sikerült a másik két jegyzékben azonosítanom. Egyéb esetekben különböző német-magyar fordító és német nyelvű értelmező

¹ A felsorolás sorrendjében: *Kárfy Odön*: Kassa város tüzérségi felszerelése (1552, 1557). Történelmi tár (a továbbiakban: TT), 1901. 121–126. o.; *Kemény Lajos*: Kassa fegyvertára a XVI–XVII. században. TT 1890. 377–383. o.; *Merényi Lajos*: Kassa tüzérségi felszerelése 1640-ben. *Had-történeti Közlemények* (a továbbiakban: HK), 1916. 423–427. o.; *Kárfy Odön*: Kassa város fegyvertárának összeírása. 1650. TT 1902. 453–461. o.; Magyar Országos Levéltár, Magyar Kamara Archivuma, Lymbus, E 211. ser. II. fasc. 28.; Uo. Urbaria et Conscriptioes. E 156. fasc. 76. No. 3.

szótárakat² használtam. Gondot okozott továbbá a megfelelő magyar kifejezések megtalálása is, amihez korabeli magyar nyelvű váreltárakban³ próbáltam útmutatást találni. Sajnos, mindezen segédeszközök felhasználása ellenére is számos bizonytalan pont, illetve megfejtetlen szó maradt.⁴ E hiányosságok kiküszöbölése még további kutatásokat igényel.

Az 1662-es inventárium elég részletes információkkal szolgál a kassai tüzérségről, s ami külön értéke, hogy megismerjük belőle a lövegek öntetőit és gyártásuk évszámát is. Ennek alapján a későbbiekben lehetőség nyílik arra, hogy összehasonlításokat végezzünk a többi kassai jegyzékben szereplő lövegállománnyal. Ennek során megállapíthatóak többek között a típusnevek eltérései, vagy a lövegpark mennyiségi változásai.

Már kevesebbet tudhatunk meg a kézfegyverekről, jóllehet, az összeírás kitér szinte valamennyi alapvető fegyverfajtára, valamint a felszerelésre is, és megemlíti egy sor „tüzés szerszámot”. Minthogy Kassa a Felvidék egyik legnagyobb katonai központja és ellátó bázisa volt, nem véletlen felsorolt golyók sokféle kalibere, valamint a lőpor és kanóc nagy mennyisége.

A leltár legnagyobb értékének tartom, hogy aprólékosan sorra veszi a hadiszertár részlegeit, a fegyverek gyártásához, karbantartásához szükséges szerszámokat, anyagokat, valamint a fegyverek, különösen a lövegek mindenféle tartozékait. Más kérdés persze, hogy éppen ezek mibenlétének megállapítása járt a legtöbb nehézséggel.

E helyütt kell köszönetet mondanom kollégáimnak, Kelenik Józsefnek, Zarnóczi Attilának, illetve Szöllösy Gábornak és Ernst Józsefnek, a Mezőgazdasági Múzeum munkatársainak értékes segítségükért és hasznos tanácsaikért.

2 A leghasznosabbnak bizonyult: *Jacob Grimm—Wihelm Grimm: Deutsches Wörterbuch.* 1—15. köt. Leipzig, 1854-től, valamint bár külön nem jelöltem, felhasználtam még: *Matthias Lexer: Mittelhochdeutsches Wörterbuch.* 1—3. köt. Leipzig, 1872., 1876., 1878.; *Trübners Deutsches Wörterbuch.* (Hrsg.: *Alfred Götte*) 1—8. Bde. Berlin, 1939—1957.; *Brockhaus-Wahring Deutsches Wörterbuch in sechs Bänden.* (Hrsg. von *Gerhard Wahrig* Stuttgart, 1980.; *Gerhard Wahrig: Das grosse deutsche Wörterbuch.* Gütersloh, 1967.; *Der Sprach-Brockhaus. Bilwörterbuch für Jedermann.* Leipzig, 1949.; *Duden Bildwörterbuch der deutschen Sprache.* 3. vollständig neu bearbeitete Auflage. Duden Band 3. Mannheim—Wien—Zürich, 1977.; *Német-magyar műszaki szótár.* (Szerk.: *Nagy Ernő* és *Klár János*) Budapest, 1973.

3. *Merényi Lajos: A sempheti vár felszerelése 1639-ben.* TT 1905. 152—156. o.; *B. Radvánszky Béla: Huszt várának leltára. 1688. máj. 20.* In: *B. Radvánszky Béla: Magyar családélet és háztartás a XVI. és XVII. században.* II. köt. Budapest, 1919. 392—398. o.; *Szendrei János: Az ecsedi vár 1619-ben.* HK 1890. 79—81. o.; *Szendrei János: Tokaj várának hadifelszerelése 1649-ben.* *Ludovica Académia Közleményei* (a továbbiakban: LAK), 1888. 614—632. o.; *Tallóczy Lajos: A sárospataki czeikházban és bástyákon levő öreg ágyúk, tarackok és egyéb hadakozó szerszámoknak s ahhoz való eszközöknek inventárium.* Anno 1642. die 26. Novembris. TT, 1879. 154—171 o.

4 A szövegben ezek helyét kipontoztam. Zárójelben a német szövegben előforduló rövidítéseket oldottam fel.

INVENTARIUM

Aller Groß Vnndt Klein Stueckh, Pöller, Munition,
Vnndt Zeig requisiten, So sich Anno 1662. den 4 May.
in den Kayserlichen Zeig Hauß inn Caschau befundenn,
Wie nach Volget Vnndt Specificirter zu sehenn ist.

CARTAUNNEN

Die Erste Cartaun der Pauertantz genandt mit
Kay(ser) Ferdinandi⁵ vnndt d(er) Statth Caschau Wappenn
gegossen, durch Frantz Jllenfeldt⁶ (A(nno) 1561. Schist 40 lb⁷
Eyßen wigt 93 Cent(ner).⁸ seiner Kugel Lang⁹ 22 1 2 ist in d(er)
mündung Vornen grubig ligt in ihrer beschlagener Lawetthe(n)
Sambt newen Redern Vnndt Ladtzeig . . . (id est) — — — — — 1.

Die Ander der Wilde Man genandt ohne wap=
pen darauff geschriben der Wilde Man bin ich, Frantz
Bebekh¹⁰ libet mich Anno 1530. Schiest 38 lb Eißen,
wigt 80 Cent(ner): seiner Kugl lang 20. Vornen in der
Mündung grubig ligt in ihrer beschlagene(n) Lauetthen sambt
dem Ladtzeug. d(er) hinder Rügel gantz ermerst.¹¹ — — — — — 1.

Die dritthe der Ochß genandt mit Khay(ser): Rudolphi
2¹² Wappen, schiest 38 lb. eißen, wigt 78 Cent(ner) A(nno) 1570.
seiner kugel lang 21. in ihrer beschlagenen Lawetthen sambt
neuen Redern vnndt Ladtzeig — — — — — 1.

Ferdinandische¹³ Falkhaunen Schiest 8 lb. Eißen ist ge=
—gossen Anno 1501. wigt 24 Cent(ner) vnndt 60 lb ist
Verschraufft ligt in ihrer Neuen beschlagenen Laweten
darbey die Red(er) zu schwach ohne Ladtzeig — — — — — 1.

Rudolffische Falkhaun Schiest 8 lb Eißen ist
gegossen A(nno) 1597. Wegt 20 Cent(ner) vnndt 49 lb ist
Verschraufft ligt in ihrer guetten beschlagenen Laweten
darbey die **reder** zu schwach, sambt ihren zugeherig(en) Ladtzeig — — — — — 1.

Falkhaun darauff ein Topelster Adler sambt einen.
Straußen, so ein Huffeysen hält in seinen schnöbel, Schiest
6 lb Eysen, sambt einer Schadhafftigen Laweten sambt Ax
vnndt Red(er) vnndt zerbrochenen Ladtzeig — — — — — 1.

5 Habsburg I. Ferdinánd (1503–1564), 1526-tól magyar és cseh király, 1556-tól német-római császár. *Gonda Imre* — *Niederhauser Emil*: Habsburgok. Budapest, 1977. 342. o. (A továbbiakban: Habsburgok).

6 „A XVI. század második felében működik Kassán az Illenfeldt ágyúöntő dinasztia. Ferenc és András, akik I. Ferdinánd és I. Miksa királyoknak öntötték ágyúkat.” *Ivány Béla*: A tüzérség története Magyarországon kezdetül 1711-ig. HK 1928. 423. o. (E cikk a HK 1926., 1927. és 1928. évi számaiban jelent meg, így a továbbiakban a szerző nevével és a megfelelő évszámmal hivatkozom rá.)

7 Libra, azaz font (Pfund). Rendszerint nem állapítható meg, hogy az összeíró éppen melyik fontot használta, miként most sem. Előfordulhat a bécsi font (0,56006 kg), jelen esetben a kaszai (0,49 kg). *Bogdán István*: Régi magyar mértékek. Budapest, 1987. 115. o. (A továbbiakban: Bogdán 1987)

8 Mázsa. A bécsi mázsa 100 font, a kassai 120 font. Uo., 116. o.

9 Golyóhossz, tüzérségi mértékegység, amely a löveg hosszát határozza meg a csőfuratban egymás mellé helyezhető golyók számával. Az ebből kiszámítható hosszérték azonban bizonytalan, mivel többnyire megállapíthatatlan, hogy a megadott golyóhossz magában foglalja-e a csőfenék vastagságát is, ami szintén egy golyóátmérőnyi.

10 Bebek Ferenc (+1558), gömöri főispán, 1528-tól felső-magyarországi főkapitány. *Nagy Iván*: Magyarország családai czimerekkel és nemzedéki táblákkal. I. köt. Pest, 1857. 261. o.

11 morschen

12 Habsburg II. Rudolf (1552–1612), 1576-tól 1611-ig cseh király, 1612-ig német-római császár, 1608-ig I. Rudolf néven magyar király. *Habsburgok*, 358. o.

13 ?

INVENTÁRIUM

Valamennyi nagy- és kis ágyú, mozsár, lőszer és hadi felszerelés, amelyek az 1662. év május 4-én Kassán, a császári fegyvertárban voltak, ahogy egymás után következnek és részletesen láthatóak.

KARTÁNYOK

Az első kartány¹⁴ a Pórtánc nevű, Ferdinánd császár és Kassa város címerével, Frantz Illenfeldt öntötte 1561-ben, 40 font vasat lő, 93 mázsát nyom, golyóhossza 22 1/2, elől, a szájánál kiöblösödött,¹⁵ vasalt ágyán fekszik, új kerekekkel és szerszámokkal,¹⁶ (annyi mint) — — — — — 1.

A második a Vadember nevű, címer nélküli, rajta a felirat: Vadembernek hívnak engem, Bebek Ferenc szeret engem, 1530, 38 font vasat lő, 80 mázsát nyom, golyóhossza 20, elől, a szájánál kiöblösödött, vasalt ágyán fekszik, szerszámokkal, a hátsó keresztfa¹⁷ egészen elkorhadt — — — — — 1.

A harmadik az Ökör nevű, II. Rudolf császár címerével, 38 font vasat lő, 78 mázsát nyom, 1570, golyóhossza 21, vasalt ágyán új kerekekkel és szerszámokkal 1.

Ferdinánd-féle falkony,¹⁸ 8 font vasat lő, 1501-ben öntötték, 24 mázsát és 60 fontot nyom,¹⁹ új, vasalt ágyán fekszik, kerekei túl gyengék, szerszámok nélkül — — — — — 1.

Rudolf-féle falkony, 8 font vasat lő, 1597-ben öntötték, 20 mázsát 49 fontot nyom, , jól vasalt ágyán fekszik, kerekei túl gyengék, hozzá való szerszámaival — — — — — 1.

Falkony, rajta kettő sas bokrétával, csőrében patkót tart, 6 font vasat lő, romlott ágygal, tengellyel és kerekekkel, és összetört szerszámokkal — — — — — 1.

14 Kartány (Karthause), ostromágyútípus. Jellemzőit l.: *Domokos György*: Várépítészet és várharccsapat Európában a XVI—XVII. században. HK 1986. I. 78—19. o. táblázata (a továbbiakban: *Domokos* 1986.). Az alább előforduló ágyútípusok adatait is e táblázat tartalmazza.

15 Szó szerinti fordítás, jobb híján. A „grubig” itt valójában azt jelenti, hogy a löveg szája a sok lövéstől tölcésesre kopott, kitöredezett.

16 A löveg szerszámain akkoriban a töltéshez és a cső tisztításához szükséges eszközöket értették. A legfontosabbak:

- a töltőkanál, amivel a kimért puskaporrt az ágyúcsőbe helyezték;
- a döröckölő, amivel a folytatást ráverték a puskaporra;
- a pemete (pamacsszerű rongycsomó), amivel a csövet tisztították ki a lőpormaradványoktól;
- a gyújtópálca, ennek végére erősítették a kanócot;
- a célzáshoz szükséges eszközök, tehát szögmérő, függőön, ékek a cső alátámasztására;
- egy vastag tű a gyújtók tisztítására.

17 A lövegtalp oldalait összefogó elemek egyike, amely a csőfar alatt helyezkedett el. Többnyire ez képezte a lövegcső magassági irányzására szolgáló ékek alátámasztását is. *Johann Jacobi von Wallhausen*: *Archiley Kriegskunst*. Hanaw, 1617. 35., 37. o.; IV., V. kép. Korabeli magyar elnevezését nem találtam.

18 Falkony (Falkaun, magyarul sólyomágyúnak is nevezték), a mezei ágyúk egyik kisebb típusa.

19 A „verschrauben”-t Kárfy Ödön Eger 1690-es inventáriumának kiadásakor (HK, 1915. 416—427. o.) „újralfürt”-ként fordította le. A „schrauben” alapjelentése azonban „csavarni”, nem pedig „fűrni”. Emellett eléggé valószínűtlen, hogy az amúgyis régi, többségében a XVI. század közepéről származó löveg csővét egy tényleges, szó szerinti „újralfürással” tovább gyengítették volna. bár a későbbiekben szereplő „Bohre so zu den Stuckhe(n) verschrauben” kifejezés mint-ha ezt igazolná. Iványi Béla azonban idézett cikkében (*Iványi*, 1927. 150. o.) a „verschrauben”-t az ágyúk gyulókának beszegezésével, becsavarozásával hozza kapcsolatba. Ennek igazolására a frissen elfoglalt várak inventáriumában található nagyszámú „verschaufte” lövegre hivatkozik. Ilyen éppen Eger 1690-es, Buda 1686-os (Archeológiai Közlemények 1878. 50—55. o.), vagy Munkács 1711-es leltára (Archeológiai Közlemények, 1878. 56—86. o.) Az 1650-es kossai inventárium is „Ist in züntloch verschauft” összefüggésben használja e szót, ez esetben persze inkább javításra váró lövegekről lehet szó. Mindezeket megerősíteni látszik az, hogy a „verschrauben” jelentéstartalmában benne van a „csavarozással elront, tönkretesz” értelmezés is. *Grimm*, 12. k. I. rész, 1151—1152. hasáb)

- Toppelt Falkhanetl Schiest Eisen 3 lb darauff Seines zeyhaus²⁰ ein Löw mit einer Cron, vnnndt ohne Jahrzahl darbey keine delfin ligt in d(er) newen Laweten sambt newe(n) Redern vnnndt Ladtzeig — — — — — 1.
- Ein Falkhanetl mit Kay(ser): Rudolphi Wappen schiest Eysen 2 lb ist gegossen druch Christoph Löffler²¹ A(nno) 1579. ligt in seiner gutthen beschlagung vnnndt Red(er)n sabt den Ladtzeig — — — — — 1.
- Ein Einfacheß Falkhanetl mit Kay(ser) Matthias 2²² Wappen, vnnndt d(er) Jahrzahl A(nno) 1614 schiest 2 lb Eißen, Ellen Lang²³ 4 1 8 ligt in seiner beschlagenen La=
=weten Sambt den Ladtzeig, aber die reder darbey nichts nutz sindt, ist vornen in d(er) Mündung grubig — — — — — 1.
- Jtthem ein Toppelt Falkhanetl Schiest Eißen 2 lb, Worauff Betlehem Gabor sein Wappen, ist gegossen Anno 1621. ist 4 1/4 Elen lang darbey die Lawete(n), sambt Ax vnnndt Redern ermerst vndt ehrfautt sambt zubrochene(n) Ladzeig — — — — — 1.
- Jtthem ein Toppelt Falkhanetl Schist Eißen 2 lb. steth auff der Schmiedt Pastayen, darauff ein Toppelter Adler ohne Eintzige schriefft wegt 10. Cent(ner) vnnndt 55. lb.darbey die Lawete(n) Ax vndt red(er)n Ermerst, sambt zerbrochene(n) Ladzeig nichts zugebrauch — — — — — 1.
- Jtthem Zwey Einfache Falkonetl mit Kay(ser) Rudol=
=phi 2. Wappen ohne Jahrzahl Schiessen zu gleich Jedes 2 lb. Eißen Ellen Lang 4 1 8 ohn außgePutzter liegen in ihren vnbeschagene(n)²⁴ Laweten, so alß ermerst sambt Ax vnnndt Redern, darbey zubrochener Ladzeig — — — — — 2.
- Jtthem Ein Einfach Falkhanetel Schiest 1 lb Eysen darauff ein handt hält darinen einen Sabel ist gego=
=sen zu Caschaw A(nno) 1512 durch Frantzen Jllenfeldt darbey die Laweten noch etwaß zu gebrauch Ax vndt Redern nichts nutz Sambt zubrochene(n) Ladzeig — — — — — 1.

CAMMER STICKHEL

- Ein kleineß Cammer Stickhel mit einem herauß nehmenden Pulwer Sackh schist 11. Loth²⁵ bley ohne wap=
=pen vnnndt Jahrzal, ligt in seiner beschlagene(n) Lawete(n) — — — — — 1.

20 Zeughaus?

21 „Löffler János Kristóf 1579—1601 közt Rudolf király ágyüöntője volt.” *Iványi 1928. 423. o.*

22 Habsburg II. Mátyás (1557—1619), 1608-tól magyar király, 1611-től cseh király, 1612-től német-római császár. *Habsburgok, 354. o.*

23 Elle, azaz rőf. A bécsi rőf 77,75 cm, a kassai 62,5 cm volt. *Bogdán 1987, 59. o.*

24 unbeschlagen.

25 Lat. A bécsi lat 17,53 g volt. *Bogdán 1987. 115. o.*

Kettős falkonéta,²⁶ 3 font vasat lő, rajta saját szertára,²⁷ oroszlán koronával, évszám nélkül, delfin²⁸ nincs rajta, új ágyon fekszik, új kerekekkel és szerszámokkal 1.

Egy falkonéta Rudolf császár címerével, 2 font vasat lő, Chriestoph Löffler öntötte 1579-ben, jó vasalatán és kerekein fekszik, szerszámokkal — — — — — 1.

Egy egyszerű falkonéta²⁹ II. Mátyás császár címerével és az 1614-es évszámmal, 2 font vasat lő, 4 1/8 rőf hosszú, vasalt ágyán fekszik, szerszámokkal, a kerekek azonban használhatatlanok, elől a szájánál kiöblösödött — — — — — 1.

Továbbá egy kettős falkonéta, 2 font vasat lő, rajta Bethlen Gábor címere, 1621-ben öntötték, 4 1/4 rőf hosszú, az ágya, a tengellyel és a kerekekkel egyetemben elkorhadt és szétmállott, töredezett szerszámokkal — — — — — 1.

Továbbá egy kettős falkonéta, 2 font vasat lő, a Kovácsok bástyáján áll, rajta kettős sas, egyetlen felirat nélkül, 10 mázsa 55 fontot nyom, az ágya, a tengelye és a kerekei elkorhadtak, összetört szerszámokkal, használhatatlan — — — — — 1.

Továbbá két egyszerű falkonéta II. Rudolf császár címerével, évszám nélkül, mindegyikük egyaránt 2 font vasat lő, 4 1/8 rőf hosszú, tisztítatlanul fekszenek vasalatlan ágyukon, melyek korhadtak, miként a tengelyek és a kerekek is, töredezett szerszámaikkal — — — — — 2.

Továbbá egy egyszerű falkonéta, 1 font vasat lő, rajta egy kéz, mely szablyát tart, Frantzen Illenfeldt öntötte Kassa számára 1531-ban, az ágy még valamenynyire használható, a tengely és a kerék használhatatlanok, töredezetek szerszámokkal — — — — — 1.

KAMARAÁGYÚCSKA³⁰

Egy kis kamaraágyúcska, kivehető lőporzsákkal,³¹ 11 lat ólmot lő, címer és évszám nélkül, vasalt ágyán fekszik — — — — — 1.

26 Kisméretű mezei ágyú. Elnevezése csupán nagyságát jelöli, s nem arra utal, hogy duplacsövű lenne.

27 Feltehetően a löveget előállító szertár képe.

28 Delfinnek nevezték az ágyúcsó súlypontján, annak gerincén egymás mellett elhelyezett, gyakorta delfint ábrázoló fogantyúkat.

29 Kisméretű mezei ágyú. Az elnevezés itt is csupán a löveg méretére utal.

30 Speciális ágyúfajta. Leírását l.: *Domokos* 1986. 81—82. o.

31 Már a tűzérés fejlődésének korai szakában is történtek kísérletek a hátultöltő, ezáltal könnyebben kezelhető, nagyobb tűzgyorsaságú lövegtípusok létrehozására. Mint ahogy ezen utalásból kitűnik, e löveg csövének hátsó részét, amelybe a lőport töltötték, cserélni lehetett. E kísérleti lövegeknél a legnagyobb problémát a csőfar hermetikus zárása jelentette.

HAUBIC³⁶

Egy haubic I. Ferdinánd császár címerével, Hanß Diringen öntötte 1525-ben, vasalt ágyán fekszik, kerekei viszont a tengellyel együtt romlottak, 70 font követ lő, 3 1/4 rőf hosszú, számszámok nélkül — — — — —	1.
Miksa-féle falkony kettős sassal, vadmacskának nevezik, 7 font vasat lő, 1570-ben öntötték, 23 mázsát nyom, belül szép fényes, ágy nincs hozzá — — —	1.
Még két romlott ágyú, amelyeket Kállóból hoztak, az érc súlya szerint együttesen 74 mázsát nyomnak — — — — —	2.
Tüzes mozsár ³⁷ Ó Királyi Felsege Második János címerével, ágya nincs, 1569-ben öntötték, 17 font követ lő — — — — —	1.
Továbbá egy tüzes mozsár, 4 font követ lő, címer és évszám nélkül, az ágya, a tengelye és a kerekei használhatatlanok — — — — —	1.
Továbbá egy mozsár, 2 font követ vet, jól megvasalt ágyán fekszik — — —	1.
Egy kettős orgona ³⁸ tengelyen és kerekeken, mindkét oldalán 60 cső ³⁹ van — —	1.
Egy orgona 12 csővel, nem használható, tengely és kerekek nélkül — — —	1.
Továbbá egy orgona, melynek csövei szétrobbantak, ágy és kerekek nélkül — —	1.

MINDENFÉLE KÉZI LŐFEGYVER

Két hosszú vas szakállas ⁴⁰ — — — — —	2.
Hét keréklakatos szakállas ⁴¹ — — — — —	7.
Két keréklakatos szakállas — — — — —	2.
Ötvenöt szakállas, még jó — — — — —	55.
Hetven régi, romlott szakállas, rendbe kell majd hozni — — — — —	70.
Negyvenhárom régi szakállas, kevésbé, vagy egyáltalán nem használhatóak —	23.
Huszonkét muskéta, ⁴² újonnan ágyazott — — — — —	22.
Nyolc régi muskéta, még használhatóak — — — — —	8.
Hét régi muskéta, nem használható — — — — —	7.

³⁶ Rövid csövű, közép- és kiskaliberű várágyútpus. Leírását l.: *Domokos* 1986. 81—83. o.

³⁷ Elnevezése feltehetően arra utal, hogy gyújtógránátokat, gyújtókeverékeket lőttek belőle.

³⁸ Seregbontó. Leírását l.: *Domokos* 1986. 84. o.

³⁹ Az eredetiben a „sip” szerepel, de ezt a szót a korabeli magyar inventáriumok sem használják.

⁴⁰ Nagykaliberű, többnyire erődítményekben használatos kézi lőfegyver. *Kelenik József*: Szakállas puskák a XVI. századi magyar inventáriumokban. HK 1988/3. 491. o.

⁴¹ A korabeli kézi lőfegyverek egyik zárfajtája, amelynél egy elforduló dörzskerék csíholta a löport begyújtó szikrát.

⁴² Villáról tüzelő, a szakállasnál kisebb kaliberű kézi lőfegyver.

Drey Panthallir ⁴³ so auch aller ermarst sein	— — — — —	3.
Zwey krompahische hanndt Röhr	— — — — —	2.

**ALLER HANDT SORTHEN EYSERNEN
KUGELN.**

Sieben Hundert Sechß vnndt Achtzig q ⁴⁴ ein Jede Wigt 48 lb. q Eyserne Stuckh kugel. (id est)	— — — — —	No.	786.
Sechßhundert vnndt Fünff Eyserne Stuckh Kugeln Wigt eine 40 lb.	— — — — —	No.	605.
Vier vnndt dreysig Eyserne Stuckh kugel Wigt eine 41. lb.	— — — — —	No.	34.
Sechß hundert vnndt Sechtzehen Eyserne Stuckh kug(eln) Wigt eine 39 lb.	— — — — —	No.	616.
Zwey hundert Sechß vnndt zwanzig Eyserne Stuckh kugeln Wigt eine 37. lb.	— — — — —	No.	226.
Neün hundert vier vnndt vierzig Eyserne Stuckh Kugeln Wigt eine 33. lb.	— — — — —	No.	944.
Zwey vnndt Funfftzig Eyserne Stuckh kugeln Wigt eine 28 lb.	— — — — —	No.	52.
Hundert vnndt zehne Eyserne Stuckh kugeln Wigt eine 25 lb.	— — — — —	No.	110.
Sieben Siebentzig Eyserne Stuckh kugeln Wigt eine 24 lb.	— — — — —	No.	77.
Sieben vnndt Achtzig Eyserne Stuckh kugeln Wigt eine 22 lb.	— — — — —	No.	87.
Drey hundert vnndt dreysig Eyserne Stuckh Kugeln Wigt eine 18 lb.	— — — — —	No.	330.
Vierhundert vnndt viehrzehe(n) Eyserne Stuckh ku= =geln Wigt eine 16 lb.	— — — — —	No.	414.
Drey hundert Sechß vnndt Neintzig Eyserne Stuckh kugeln Wigt eine 10 lb.	— — — — —	No.	396.
Viehr hundert vnndt dreysig Eyserne Stuckh kugeln Wigt eine 9 lb.	— — — — —	No.	430.
Viehr hundert Acht vnndt dresig Eyserne Stuckh kugeln Wigt eine 8 lb.	— — — — —	No.	438.
Hundert Vier vnndt Zwanzig Eyserne Stuckh kugeln Wigt eine .7. lb	— — — — —	No.	124.
Vierhundert Sechß vnndt Siebentzig Eyserne Stuckh kugeln Wigt eine .6 1/2 lb	— — — — —	No.	476.
Sechßhundert Fünff vnndt Achtzig Eyserne Stuckh kugeln Wigt eine 6 lb.	— — — — —	No.	685.
Tausent Eyserne Stuckh kugeln Wigt eine 5 lb.	— — — — —	No.	1000.
Vierhundert vnndt sechßtzig Eyserne Stuckh kugeln Wigt eine 4 lb.	— — — — —	No.	460.
Hundert Fünff vnndt zwanzig Eyserne Stuckh kugeln Wigt eine 3 1/2 lb.	— — — — —	No.	125.
Hundert vnndt dreysig Eyserne Stuckh kugeln Wigt eine .3. lb	— — — — —	No.	130.
Tausent Vier hundert Eyserne Stuckh kugeln Wigt eine .2. lb	— — — — —	No.	1400.

43 Bandelier

44 A beszürás jelölése.

Három tölténytartó vállöv, szintén rothadt valamennyi	— — — — —	3.
Két krompachi puska ⁴⁵	— — — — —	2.

KÜLÖNFÉLE VASGOLYÓK

Hétszáznyolcvanhat vas ágyúgolyó, egyenként 48 fontot nyomnak, (annyi mint)	— — — — —	sz. sz. ⁴⁶ 786.
Hatszázöt vas ágyúgolyó, egy nyom 40 fontot	— — — — —	sz. sz. 605.
Harmincnégy vas ágyúgolyó egy nyom 41 fontot	— — — — —	sz. sz. 34.
Hatszáztizennyolc vas ágyúgolyó, egy nyom 39 fontot	— — — — —	sz. sz. 616.
Kétszázhuszonhat vas ágyúgolyó, egy nyom 37 fontot	— — — — —	sz. sz. 226.
Kilencszáznegyvennégy vas ágyúgolyó, egy nyom 33 fontot	— — — — —	sz. sz. 944.
Ötvenkét vas ágyúgolyó, egy nyom 28 fontot	— — — — —	sz. sz. 52.
Százötven vas ágyúgolyó, egy nyom 25 fontot	— — — — —	sz. sz. 110.
Hetvenhat vas ágyúgolyó, egy nyom 24 fontot	— — — — —	sz. sz. 77.
Nyolcvanhét vas ágyúgolyó, egy nyom 22 fontot	— — — — —	sz. sz. 87.
Háromszázharminc vas ágyúgolyó, egy nyom 18 fontot	— — — — —	sz. sz. 330.
Négy száztizennégy vas ágyúgolyó, egy nyom 16 fontot	— — — — —	sz. sz. 414.
Háromszázkilencvenhat vas ágyúgolyó, egy nyom 10 fontot	— — — — —	sz. sz. 396.
Négy százharminc vas ágyúgolyó, egy nyom 9 fontot	— — — — —	sz. sz. 430.
Négy százharmincnyolc vas ágyúgolyó, egy nyom 8 fontot	— — — — —	sz. sz. 438.
Százhuszonnégy vas ágyúgolyó, egy nyom 7 fontot	— — — — —	sz. sz. 124.
Négy százhetvenhat vas ágyúgolyó, egy nyom 6 1/2 fontot	— — — — —	sz. sz. 476.
Hatszáznyolcvanöt vas ágyúgolyó, egy nyom 6 fontot	— — — — —	sz. sz. 685.
Ezer vas ágyúgolyó, egy nyom 5 fontot	— — — — —	sz. sz. 1000.
Négy százhatvan vas ágyúgolyó, egy nyom 4 fontot	— — — — —	sz. sz. 460.
Százhuszonöt vas ágyúgolyó, egy nyom 3 1/2 fontot	— — — — —	sz. sz. 125.
Százharminc vas ágyúgolyó, egy nyom 3 fontot	— — — — —	sz. sz. 130.
Ezernégy száz vas ágyúgolyó, egy nyom 2 fontot	— — — — —	sz. sz. 1400.

⁴⁵ A gyártási hely után elnevezett puskatípus.

⁴⁶ Szám szerint.

Fünff Hundert Sechß vnnnd Neüntzig Eyserne Stuckh kugeln Wigt eine .1. lb. — — — — — — — — — —	No.	596.
Fünffhundert vnnndt drey Eyserne Stuckh ku= =geln Wigt eine 1 3 4 lb. — — — — — — — — — —	No.	503.
Viehr hundert Eyserne Stuckh kugeln Wigt eine Jede 1 1 2 lb. — — — — — — — — — —	No.	400.
Sechß hundert vnnndt Sechßtzig Eyserne Stuckh kugeln Wigt eine 1 1 4 lb. — — — — — — — — — —	No.	660.
Tausent vier hundert vnnndt zwantzig Eyserne Stuckh kugeln Wigt eine 3 4 lb. — — — — — — — — — —	No.	1420.
Dreyhundert Sechß vnnndt Neintzig Eyserne Stuckh kugeln Wigt eine 1 2 lb. — — — — — — — — — —	No.	396.
Viehrhundert Fünff vnnndt viertzig Eyserne Stuckh kugeln Wigt eine 12 Loth — — — — — — — — — —	No.	445.
Zwey ketthen kugel mit welchen man auß ein Stuckh schiessen thuth — — — — — — — — — —	No.	2.
Sechß vnnndt dreysig Tausent Fünff hundert Top pelhackhen Eyserne kugeln Welche Wegen zusam(m)e(n) 15 Cent(ner) 90 1 2 lb. — — — — — — — — — —	No.	36500.
Zwantzigt Tausent Fünff Hundert Eyserne Muß= quetthen kugeln, elche Wege(n) zusammen 5 Cent(ner) 84 1 2 (lb.) (id est)		20500.

FOLGEN DIE STEINERNEN KUGELN

Hundert vnnndt zwelff Steinerne kugeln Wigt ein Jede 70 lb. — — — — — — — — — —		112.
Sechzehen Steinerne kugeln Wigt eine 25 lb. — — — — — — — — — —	(id est)	16.
Ein vnnndt Achtzig Steinerne kugeln Wigt eine 15 lb — — — — — — — — — —	(id est)	81.
Vier vnnndt zwantzig Steineren kugeln Wigt eine 100 lb — — — — — — — — — —	(id est)	24.
Hundert Steinerne kugel Wigt eine 8 lb. — — — — — — — — — —	(id est)	100.

PULWER, BLEY, VNND ZINDT STRICKH ODER LUNTENN.

Jn dem Fleischhackher oder Profossen
Thurn befindt sich Puluer wie Volget.

Zwanzig Centner Funfftzig Pfundt Stuckh od(er) zeig Pulwer — — — — — — — — — —	Cent(ner)	20 lb.	50.
Dreysig Centner vnnndt Eylff Pfundt Hockhen Pulwer — — — — — — — — — —	Cent(ner)	30 lb.	11.
Drey Centner vnnndt drey vnnndt Siebentzig Pfundt Rohr Pulwer — — — — — — — — — —	Cent(ner)	3 lb	73.
Neintzig Pfundt Verterben Stuckh Pulwer — — — — — — — — — —	Cent(ner)	— lb	90.

JN DEM ROTTHEN THURM BEFINDT SICH VIELLERLEY SORTE(N) PULWER WIE VOLGET.

Zehen zentner vnnndt Sechßtzig Pfundt zeüg od(er) Stuckh Pulwer — — — — — — — — — —	Cent(ner)	10 lb	60.
--	-----------	-------	-----

Ötszázkilencvenhat vas ágyúgolyó, egy nyom 1 fontot — — — — —	sz. sz. 596.
Ötszázhárom vas ágyúgolyó, egy nyom 1 1/3 fontot — — — — —	sz. sz. 503.
Négyszáz vas ágyúgolyó, egyenként nyomnak 1 1/2 fontot — — — — —	sz. sz. 400.
Hatszázhatvan vas ágyúgolyó, egy nyom 1 1/4 fontot — — — — —	sz. sz. 660.
Ezernégyszázhusz vas ágyúgolyó, egy nyom 3/4 fontot — — — — —	sz. sz. 1420.
Háromszázkilencvenhat vas ágyúgolyó, egy nyom 1/2 fontot — — — — —	sz. sz. 396.
Négyszázötven vas ágyúgolyó, egy nyom 12 latot — — — — —	sz. sz. 445.
Két láncos golyó, amelyeket ágyúból lehet kilőni ⁴⁷ — — — — —	sz. sz. 2.
Harminchatezeröttszáz vas szakállasgolyó, amelyek együttesen 15 mázsa 90 1/2 fontot nyomnak — — — — —	sz. sz. 36500.
Húszezeröttszáz vas muskétagolyó, amelyek együttesen 5 mázsa 84 1/2 fontot nyomnak, (annyi mint) — — — — —	sz. sz. 20500.

KÖVETKEZNEK A KÖGOLYÓK

Százötvenkét kögolyó, egyenként 70 fontot nyomnak — — — — —	112.
Tizenhat kögolyó, egy nyom 25 fontot, (annyi mint) — — — — —	16.
Nyolcvanegy kögolyó, egy nyom 15 fontot, (annyi mint) — — — — —	81.
Huszonegy kögolyó, egy nyom 100 fontot, (annyi mint) — — — — —	24.
Száz kögolyó, egy nyom 8 fontot, (annyi mint) — — — — —	100.

LŐPOR, ÓLOM ÉS GYŰJTŐ- ZSINÓR, VAGY KANÓC

A Mészáros, vagy Porkoláb
toronyban található lőpor eképp következik

Hús mázsa ötven font ágyú-, vagy szertári lőpor ⁴⁸ — — — — —	20 mázsa 50 font
Harminc mázsa és tizenegy font szakállashoz való lőpor — — — — —	30 mázsa 11 font
Három mázsa és hetvenhárom font puskához való lőpor — — — — —	3 mázsa 73 font
Kilencven font tönkrement ágyúpor — — — — —	— mázsa 90 font

A VÖRÖS TORONYBAN TALÁLHATÓ KÜLÖNFÉLE LŐPOROK EKÉPP KÖVETKEZNEK

Tíz mázsa és hatvan font szertári, vagy ágyúlőpor — — — — —	10 mázsa 60 font
---	------------------

⁴⁷ Két féle, vagy egész golyó, láncsal összekapcsolva.

⁴⁸ A felsorolt lőporok közti különbség összetevőik arányában, illetve szemcsézetük finomságában volt. *Anton Dolleczek: Geschichte der österreichischen Artillerie von den frühesten Zeiten bis zur Gegenwart. Wien, 1887. 172—179. o.* A „zeig Pulwer“ egyébként az ágyúk mellett a különféle tüzes szerszámok elkészítéséhez is alapanyagul szolgált.

Sieben dreysig Centner vnndt drey Pfundt			
Hockhe(n) Pulwer	— — — — —	Cent(ner)	37 lb 3.
Sechß Zentner Fünff vnndt Neintzig Pfundt handt			
Rohr Pulwer	— — — — —	Cent(ner)	6 lb 95.
Finff vnndt dreysig q Maßföldisch Pulwer			
Pfundt	— — — — —	Cent(ner)	— lb 35.
Ein Centner zintkrauth Pulwer	— — — — —	Cent(ner)	1 lb —
Vierzehen Centner hundert vnndt vierzehen Pfundt			
Vertorben Pulwer	— — — — —	Cent(ner)	14 lb 114.

**JN DER MÜLL GASSEN PULWER
THURM IST PULWER WIE VOLGET.**

Sieben zentner Acht vnndt Sibentzig zeig oder			
Stuckh Pulwer	— — — — —	Cent(ner)	7 lb 78.
Zwelff zentner Vier vnndt Funfftzig Pfundt			
Hockhe(n) Pulwer	— — — — —	Cent(ner)	12 lb 54.
Ein Centner hundert vnndt Fünff Pfundt handt			
Rohr Pulwer	— — — — —	Cent(ner)	1 lb 105.

**JNN KUGEL GEWELB
IST PULWER WIE VOLGET.**

Siebentzig Pfundt gut handtrohr Pulwer	— — — — —	Cent(ner)	— lb 70.
Achtzig Pfundt Verthorben Pulwer	— — — — —	Cent(ner)	— lb 80.

Bley ist nichts vorhanden

Zindt Strickh od(er) Luntten zwey hundert Nein vnndt			
funfftzig Centner	— — — — —	Cent(ner)	259 lb —

SUMMA DES PULWERS WIE VOLGET.

Acht vnndt dreysig zentner Acht vnndt sechßtzig Pfundt			
zeig oder Stuckh Pulwer	— — — — —	Cent(ner)	38 lb 68.
Nein vnndt siebentzig Centner Acht vnndt Sechßtzig			
Pfundt Hockhe(n) Pulwer	— — — — —	Cent(ner)	79 lb 68.
Zwelff zentner Hundert vnndt drey Pfundt			
Hanndtrohr Pulwer	— — — — —	Cent(ner)	12 lb 103.
Ein Centner zintkraut Pulwer	— — — — —	Cent(ner)	1 lb —
Fünff vnndt dreysig Pfundt Maßfeldisch Pulwer	— — — — —	Cent(ner)	— lb 35.
Vertorben Pulwer Sechzehe(n) Cent(ner) vier vnndt viertzig			
Pfundt	— — — — —	Cent(ner)	16 lb 44.
Summa Summarum des Pulwers thutth	— — — — —	Cent(ner)	148 lb 78.

Harminchét mázsa és három font szakállashoz való lőpor — —	37 mázsa	3 font
Hat mázsa kilencvenöt font puskához való lőpor — — — —	6 mázsa	95 font
Harmincöt font Manßfeld-féle ⁴⁹ lőpor — — — — — — — —	— mázsa	35 font
Egy mázsa felporzásra ⁵⁰ való lőpor — — — — — — — —	1 mázsa	— font
Tizennégy mázsa száztizennégy font tönkrement lőpor — — —	14 mázsa	114 font

**A SZEMETES KÖZBEN, A LŐPORTORONYBAN
LEVŐ LŐPOR EKÉPP KÖVETKEZIK**

Hét mázsa hetvennyolc font szertári, vagy ágyúlőpor — — —	7 mázsa	78 font
Tizenkét mázsa ötvennégy font szakállashoz való lőpor — — —	12 mázsa	54 font
Egy mázsa százöt font puskához való lőpor — — — — —	1 mázsa	105 font

A GOLYÓRAKTÁRBAN

Hetven font jó, puskához való lőpor — — — — — — — —	— mázsa	70 font
Nyolcvan font tönkrement lőpor — — — — — — — —	— mázsa	80 font

Ólom nincs

Gyújtózsínór vagy kanóc, kétszázötvenkilenc mázsa — — — —	259 mázsa	— font
---	-----------	--------

AZ ÖSSZES LŐPOR EKÉPP KÖVETKEZIK

Harmincyolc mázsa hatvannyolc font szertári, vagy ágyúlőpor —	38 mázsa	68 font
Hetvenkilenc mázsa hatvannyolc font szakállashoz való lőpor —	79 mázsa	68 font
Tizenkét mázsa százhárom font puskához való lőpor — — —	12 mázsa	103 font
Egy mázsa felporzásra való lőpor — — — — — — — —	1 mázsa	— font
Harmincöt font Manßfeld-féle lőpor — — — — — — — —	— mázsa	35 font
Tönkrement lőpor, tizenhat mázsa negyvennégy font — — —	16 mázsa	44 font
<hr/>		
A lőpor összesen kitesz — — — — — — — — — —	148 mázsa	78 font

⁴⁹ Talán Ernst Mansfeldről, a harmincéves háború protestáns hadvezéréről van szó, aki a fehérhegy csata után menekült Magyarországra, Bethlen Gáborhoz.

⁵⁰ A lövegek gyúlyukának felporzására való lőpor.

REITHER VNNDT LANDBKNECHT RIESTUNG

Vier hundert gutthe Vnndt Schlimme Riestung Welche missen erstlich alle zugericht vnndt mit neyem Rimen Versetzt werden	No. 400.
Vier vnndt Sechßtzig Alte Voder theil ⁵¹ od(er) Brust Stuckh, So alles d(er) rest gefrossen vnndt Wenig zugebrauchen sindt	No. 64.
Hundert vnndt Ein zwantzig Hungärische Sturm hauben (id est)	No. 121.
Zwey hundert vnndt Elwe deütsche Sturm hau= =ben, id est	No. 211.
Zwey vnndt dreysig gutthe vnndt Böße Eyser= =ne handtschuh, id est	No. 32.
Alte Stückher von Riestung so darvon wenig zue gebrauchen, ist vber einem Hauffen	
Zwey vnndt dreysig hallabarten od(er) kurtz gevehr so noch kan gebraucht werden id. est	No. 32.
Sechß vnndt zwantzig gantze schlacht Schwerter	No. 26.
Ein vnndt zwantzig Halbe Schlacht Schwerter, id est	No. 26.
Ein vngärische Säbel, id est	No. 1.
Elwe knöbel SPieß mit Stillen, id est	No. 11.
Zwey vnndt Funffzig knöbel SPies ohne Stil (id est)	No. 52.
Zwey hundert drey vnndt Achtzig Lantzen oder Lantz knecht Eysen, is est	No. 283.
Zwey hundert zwey vnndt Siebentzig Pickhe(n) Eyse(n) (id est)	No. 272.
Zwey hundert vnndt Sechßzehen krumpe Raub oder Nöst Eyßen, id est	No. 216.
Tausent Ein vnndt zwantzig vber zinte kopie Eysen	No. 1021.
Sieben Hundert vnVerzinte kopien Eysen id est	No. 790.

VOLGT ALLERLEY EYBEN WERCKH

Ein zentner Hundert vnndt zwelff Pfündt New Stangen Eysen id est	Cent(ner) 1 lb 112.
Fünff zentner vnndt viertzig Pfundt Newe Schin Eysen id est	Cent(ner) 5 lb 40.
Vier vnndt Achtzig Newe vnaußgemachte vnter Bändter id est	No. 84.
Zwelff Newe ober Bändter so auch nicht außgemacht sindt	No. 12.

LOVAS ÉS GYALOGOS⁵² FELSZERELÉS

Négyszáz jó és rossz felszerelés, melyek mindegyikét először rendbe kell hozni, és új szijakkal kell ellátni — — — — —	sz. sz. 400.
Hatvanegy régi „mellső rész”, vagy mellvért, mind az egész maradék rozsdás és kevésbé használható — — — — —	sz. sz. 64.
Százhuszonegy magyar sisak, ⁵³ (annyi mint) — — — — —	sz. sz. 121.
Kétszáztizeneget német sisak, ⁵⁴ annyi mint — — — — —	sz. sz. 211.
Harminckét jó és rossz vaskesztyű, annyi mint — — — — —	sz. sz. 32.
Páncélzat régi darabjai, kevés használható belőlük, egy halomban van —	
Harminckét alabárd vagy „rövid fegyver”, ⁵⁵ még lehet majd használni, annyi mint — — — — —	sz. sz. 32.
Huszonhat kétkezes pallos ⁵⁶ — — — — —	sz. sz. 26.
Huszonegy másfélkezes pallos ⁵⁷ — — — — —	sz. sz. 26.
Egy magyar szablya, annyi mint — — — — —	sz. sz. 1.
Tizenegy négyszögű lándzsa, ⁵⁸ nyéllel, annyi mint — — — — —	sz. sz. 11.
Ötvenkét négyszögű lándzsa, nyél nélkül, (annyi mint) — — — — —	sz. sz. 52.
Kétszáznyolcvanhárom lándzsa, vagy landsknecht vas, annyi mint —	sz. sz. 283.
Kétszázhetvenkét pikavas, ⁵⁹ (annyi mint) — — — — —	sz. sz. 272.
Kétszáztizeneget görbe , vagy vas, annyi mint — —	sz. sz. 216.
Ezerhuszonegy ónozott kopjavas ⁶⁰ — — — — —	sz. sz. 1021.
Hétszázkilencven ónozatlan kopjavas, annyi mint — — — — —	sz. sz. 790.

KÖVETKEZIK MINDENFÉLE VASANYAG

Egy mázsa, száztizeneget font új rúdvas, annyi mint — — — —	1 mázsa 112 font
Öt mázsa negyven font, új abroncsvas, annyi mint — — — —	5 mázsa 40 font
Nyolcvannégy új, el nem készült alsó vasalat, ⁶¹ annyi mint — — — —	sz. sz. 84.
Tizenkét új felső vasalat, szintén nincs elkészítve — — — — —	sz. sz. 12

52 A Landsknecht XVI—XVII. századi német zsoldos gyalogos neve. Jelen esetben feltehetően egyszerűen gyalogost jelent.

53 Magyar huszársisak, melynek ellenzője, orrvédő nyúlványa és tarkóvédő lemezei voltak.

54 Legömbölyített formájú sisak, melynek keskeny karimája, a tetején pedig bordája volt.

55 A német nyelvben az altisztek szálfegyverét nevezték „Kurtzgewehr”-nek. Hossza mintegy 2 m, nyújtott levélformájú csúcsa alatt az egyik oldalon bárdszerű lap, a másikon lefelé görbülő kampó helyezkedik el. Valószínű korabeli magyar elnevezését Huszt 1669. évi leltárában találtam, ahol „Tizedeseknek való alabárdokat” írtak össze. HK 1892. 135. o.

56 Nehéz, kétkezes, egyenes, széles pengéjű, kétélű, főként vágásra használható fegyvertípus. A fordításnál az általánosan elfogadott magyar elnevezést használtam. L. még Sempte 1639. évi inventáriumát, ahol „Egy ölnyi két kézre való pallos”-t említene. TT 1905. 153. o.

57 Az előzőnél valamivel könnyebb típus.

58 Hosszúnyelű szálfegyver, általában levélalakú pengével.

59 A gyalogság kb. 3 m hosszú, levélforma hegyű szálfegyverének hegye.

60 A lovasság hosszú, 3—4 m-es szálfegyvere, nyele a csúcsa felé keskenyedik, a kéz megtámasztására markolatgombot kapott.

61 Feltehetően a lövegtalp oldalainak tetejére és aljára szegezett vasabroncs. *Wilhelmi Düllichii: Kieges-Schule. Frankfurt am Mayn, 1589. Facsimile. Magstadt, 1967. 1. köt. 444. o., kép a 442-443. o. között.*

Der gleichen Sindt getauffte vndt vngetauffte
 Fewer Werckh sachen, Benebens Pech krantz So
 alles vertorbenn

Ein kupferner Tauff kössel zum Fewer Werckh — — — — — No. 1.

STÜCKH RÄDER VND SATHEL WAGENN

Ein Sathel Wagen so Ney beschlagen Sambt Ax vndt
 Rädern, zum Pauer tanz geherig — — — — — No. 1.
 Zwey Newe beschlagene Satel Wagen Sambt Ax vndt
 Rädern gehen zur halben Cartauene(n) id est — — — — — No. 2.
 Jtem vier Satel Wagen zur quartir Schlangen so alt
 Sambt Ax vndt rädern doch zur Noth kan man sie branch(en) — — — No. 4.
 Ein Satel Wagen Worauff zwey 60. lb Stein Werfende
 Fewer Märser kehne(n) geführt werden, ist new
 beschlagen Sambt Ax vndt Räder id est — — — — — No. 1.
 Drey Newe Boller Schlaffen⁷¹ so noch nicht vol=
 =kamlich⁷² beschlagen sindt — — — — — No. 3.
 Zwey Newe Halbe Cartau Reder So ney beschlage(n)
 sindt ohne bixen⁷³ id est — — — — — No. 2.
 Zwey quartir Schlangen Reder So auch ney beschlag(en)
 aber ohne bixen — — — — — No. 2.
 Zwey Ney beschlagene Fahlkaun Reder — — — — — No. 2.
 Zwey Ney beschlagene Reder zu einem 4 lb Schiessend(en)
 Schlangen geherig — — — — — No. 2.
 Dreyzehe(n) Alte Stuckh Reder So darbey daß Holtz
 aller ermörst, darvon man nuhr d(as) Eyse(n) kahn brauch(en) — — — — No. 13.
 Fünff Brutzen⁷⁴ sambt ihrem zugeherige(n) Redern
 darunter Eine mit schadhafftigen Rädern — — — — — No. 5.
 Jtem mehr zwey Brutzen so daß gestehl vndt
 die reder darbey nichts nutz sindt — — — — — No. 2.
 Ein Last Wagen So auch gantz nichts zugebrauch(en)
 den d(as) holtz darbey verfault is — — — — — No. 1.
 Ein Triumph Wage(n) auff drey Redern — — — — — No. 1.

ALLERLEY ZUG HOCKEN WOGEN.

Eylffe Ney beschlagene Hocken Wogen — — — — — No. 11.
 Fünff Alte Hinder Wogen — — — — — No. 5.
 Drey Alte vorder Wogen⁷⁵ — — — — — No. 3.

⁷¹ die Schleife

⁷² vollkommenlich

⁷³ die Buchse

⁷⁴ die Protze

⁷⁵ *Grimm* 12. köt. 2. rész. 976. hasáb szerint a „Vorderwagen” a szekér első tengelyét, annak kerekeit és a ráakasztott szekérrudat foglalja magában, de használták e kifejezést a „Proetze” értelmében is. A „Hinterwagen” a szekér hátsó tengelyét és kerekeit jelenti. *Grimm* 4. köt. 2. rész, 1522. hasáb.

EMELŐSZERKEZETEK MINDENFÉLE KÖTÉLZETTEL

Egy emelőszerkezet, két fém csigájával, új csigakerekekkel, kötéllel — —	SZ. SZ. 1.
Egy közepes csiga vasból, egy új, fém csigakerékkel — — — —	SZ. SZ. 1.
Egy fém csiga, fahasábok magasba emelésére, (annyi mint) — — — —	SZ. SZ. 1.
Két vasalt fa emelőrúd — — — — — — — — — —	SZ. SZ. 2.
Két vasalatlan fa emelőrúd — — — — — — — — — —	SZ. SZ. 2.
Hét nagy és kis fémsziga, csigakerékkel — — — — — — — —	SZ. SZ. 7.
Egy fémsziga, csigakerék nélkül — — — — — — — — — —	SZ. SZ. 1.

MINDENFÉLE KÖTELEK

Egy új csigakötél — — — — — — — — — —	SZ. SZ. 1.
Négy fordítókötél, régi és kevésbé használható — — — — — — — —	SZ. SZ. 4.
Egy fordítókötél, még használható — — — — — — — — — —	SZ. SZ. 1.
Harminckilenc új rudalókötél ⁸⁶ — — — — — — — — — —	SZ. SZ. 39.
Nyolcvan új kötöző zsinór — — — — — — — — — —	SZ. SZ. 80.
Három csomó durva zsinog — — — — — — — — — —	SZ. SZ. 3.
Négy hosszú zsinog rakétaeregetéshez ⁸⁷ — — — — — — — — — —	SZ. SZ. 4.

MINDENFÉLE SZERTÁRI DOLGOK

Tizennégy nagy és kis ágyútaligaszeg ⁸⁸ — — — — — — — — — —	SZ. SZ. 14.
Egy erős és hosszú hajólánca — — — — — — — — — —	SZ. SZ. 1.
Kilenc nagy féklánca — — — — — — — — — —	SZ. SZ. 9.
Tíz kis ágyútaligalánca — — — — — — — — — —	SZ. SZ. 10.
Négy vas fékpofa — — — — — — — — — —	SZ. SZ. 4.
Két szekéremelő, régi és kevésbé használható — — — — — — — —	SZ. SZ. 2.
Egy vas tengely — — — — — — — — — —	SZ. SZ. 1.

MINDENFÉLE GOLYÓFORMA

Kilenc fém ágyúöntő forma — — — — — — — — — —	SZ. SZ. 9.
Két vas ágyúöntő forma — — — — — — — — — —	SZ. SZ. 2.
Öt vas muskétagyolyó forma, két új és három régi — — — — — — — —	SZ. SZ. 5.
Száznegyvenkét nagy és kis muskéta forma — — — — — — — — — —	SZ. SZ. 142.
Két vaskanal golyóöntéshez — — — — — — — — — —	SZ. SZ. 2.

⁸⁶ Kassa 1640-es inventáriumában „Paumb, avagy Tartó Istráng” szerepel. HK 1916, 425. o.
⁸⁷ „... Az örömtűzek egyik fajtája, papír-, fa-, vagy bádogdobozból készül, amit egy bizonyos rakétaeleggyel, vagy finomra tört lőporból, salétromból, szénporból, vagy alkalomszerűen más dolgokból összekevert anyaggal töltenek meg, a rakétabotra jól ráerősítik, petárdát, vagy csillagtűzet tesznek rá, egy vastag, hosszú rudat kötöznek rá, majd pedig kilövik, mégpedig úgy, (hogya) egyenesen a magasba emelkedjék...”. *Faesch* 1735. 686. o., I. még: *Leonhart Fronsperger*: Von Kayserlichem Kriegßrechten Malefitz und Schuldhandlen / Ordnung und Regiment... Franckfurt am Mayn. 1565. CXCI. o. (Ez utóbbi Kelenik József szíves közlése.)

⁸⁸ Ez rögzítette egymáshoz a lafettát és az ágyútaligát.

STUCKH SCHRAUBEN ALLER SORTHEN.

Vier vndt zwanzig gutthe schrauben zu den Stuckhen	— — — —	No. 24.
Neinzehen Schrauben so nuhr Stückher vndt nicht kehne(n) gebraucht Werden	— — — — — — — — — —	No. 19.
Nein Gutthe Bohrer So zu den Stuckhe(n) verschrauben kehne(n) gebraucht Werden	— — — — — — — — — —	No. 9.
Drey Ayserne Windt Stangen zu den schrauben schneiden	— — — —	No. 3.
Zwey Ayserne Windt Stangen zum schrauben ein treibe(n)	— — — —	No. 2.
Zwey Fewer Lampen zu den Pech krentzen	— — — —	No. 2.
Nein Ander Fewer Lampen zu den Pech Krentzen	— — — — — — — —	No. 9.
Ein grosse Eyserne Pfanen führ die schmidt vor ein Esß im fahl zebrauchen ⁸⁹⁾	— — — — — — — — — —	No. 1.
Ein Langer Eyserne bohrer	— — — — — — — — — —	No. 1.
Jtem Ein Kleinerer Eysener bohrer	— — — — — — — — — —	No. 1.
Zwey Türkische Eyssen darin die gefangenen gespert werden	— — — — — — — — — —	No. 2.
Ein Eyserner Gas Fuß ⁹⁰⁾	— — — — — — — — — —	No. 1.
Ein Eyserner Brandt Rost	— — — — — — — — — —	No. 1.
Zwey Eyserner Brandt SPieß	— — — — — — — — — —	No. 2.
Alleyley Alt Eyße(n) Werckh von der mintz ist nichts zugebrauche(n) vber einen Hauffen Bey einander.		
Drey vndt dreysig Alte Hackhen So auch nichts nutz	— — — — —	No. 33.
Nein grosse Eyserne Schieff Anckher	— — — — — — — — — —	No. 9.
Elwf kupferne Form blech So man braucht zum Bley giessen	— — — —	No. 11.
Zwey Leim Pfannen ein große vndt ein kleine	— — — — — — — — — —	No. 2.
Ein grosser kupfferner käßl zum Saliter Leitern	— — — — — — — — — —	No. 1.
Ein kupfferner käßl Auff einen Eysernen dreyfuß	— — — — — — — — — —	No. 1.
Ein vier Eckhichter kupferner käßl So Wenig zugebrauche(n)	— — — — — — — — — —	No. 1.
Zwey Neye Metalene Platthen die da Wegen zwey vndt Siebentzig Pfundt	— — — — — — — — — —	No. 2.
Vierzehen Alte Metalene Platthen Wegen 4. Cent(ner) 11 lb.	— — — — —	No. 14.
Zwelff Alte Metalene Schuh zum Pulwer Stosse(n) Wegen alle mit Einander 104 lb.	— — — — — — — — — —	No. 12.

ALLER SORTEN KUGEL LEHR.

Acht vndt zwanzig von kupfer Blech groß vndt klein kugel lehren	— — — — — — — — — —	No. 28.
Zwelff Eyserne groß vndt klein kugel Lehr	— — — — — — — — — —	No. 12.
Zehen halben in einem Fässel Terpentin	— — — — — — — — — —	No. 10.
Jn einem kleinem Fässel etwaß kupffer Wasser aber ist gantz vertorben.		

⁸⁹⁾ Nehezen értelmezhető hely. Az 1650. évi inventáriumban „1 Eyserne Veldtpfann vor(für?) die schmidt ins Lager“ található, míg az 1669-esben „Ein grosse eysserne Pfane(n) vor ein Esch in Feld zu gebrauch(en)“.

⁹⁰⁾ der Geissfuss

MINDEN FAJTA ÁGYÚCSAVAR⁹¹

Huszonnégy jó, ágyúkhöz való csavar — — — — —	SZ. SZ.	24.
Tizenkilenc csavar, csak darabok, tovább nem használhatók — — — — —	SZ. SZ.	19.
Kilenc jó fúró ágyúkhöz, felfúráshoz ⁹² használhatók — — — — —	SZ. SZ.	9.
Három vas hajtórúd, meneteket vágni — — — — —	SZ. SZ.	3.
Két vas hajtórúd, csavarokat behajtani — — — — —	SZ. SZ.	2.
Két tüzes lámpás szurokkoszorúkhöz — — — — —	SZ. SZ.	2.
Kilenc másik tüzes lámpás szurokkoszorúkhöz — — — — —	SZ. SZ.	9.
Egy tűzhely elé való nagy vasszerpenyő, kovácsoláshoz használható, ⁹³	SZ. SZ.	1.
Egy hosszú vas fúró — — — — —	SZ. SZ.	1.
Továbbá egy kisebb vas fúró — — — — —	SZ. SZ.	1.
Két török vas, amelybe a foglyokat zárják — — — — —	SZ. SZ.	2.
Egy vas kecskelábvéső ⁹⁴ — — — — —	SZ. SZ.	1.
Egy vas tűzrostély — — — — —	SZ. SZ.	1.
Két vas tűzinyárs — — — — —	SZ. SZ.	2.
Mindenféle régi vas eszközök a pénzverdéből, ⁹⁵ egy halomban egymás mellett, semmire sem használhatóak.		
Harminchárom régi horog, ⁹⁶ szintén használhatatlanok — — — — —	SZ. SZ.	33.
Kilenc nagy vas hajóhorgony — — — — —	SZ. SZ.	9.
Tizenegy réz mintalemez, ólomöntéshez használják — — — — —	SZ. SZ.	11.
Két enyvesüst, egy nagy és egy kicsi — — — — —	SZ. SZ.	2.
Egy nagy rézkatlan, salétrom finomítására — — — — —	SZ. SZ.	1.
Egy rézkatlan vas háromlábbon — — — — —	SZ. SZ.	1.
Egy négyszögletes rézkatlan, kevésbé használható — — — — —	SZ. SZ.	1.
Két új fém lap, amelyek hetvenkét fontot nyomnak — — — — —	SZ. SZ.	2.
Tizennégy régi fém lap, 4 mázsa 11 fontot nyomnak — — — — —	SZ. SZ.	14.
Tizenkét régi fém saru portörüléshez, az egész együtt 104 fontot nyom — — — — —	SZ. SZ.	12.

MINDEN FAJTA GOLYÓMÉRCE⁹⁷

Huszonnyolc rézlemezből való, nagy és kis golyómerce — — — — —	SZ. SZ.	28.
Tizenkét nagy és kis golyómerce vasból — — — — —	SZ. SZ.	12.
Tíz fél ⁹⁸ terpentin egy hordóban — — — — —	SZ. SZ.	10.
Egy kis hordóban valami rezes víz, de az egész megromlott.		

⁹¹ Feltehetően a lövegeső magassági irányzására szolgáló csavaros emelőszerkezetről van szó.

⁹² Feltehetően itt a kiegészítő gyúlvuk felfúrásáról van szó.

⁹³ A más inventáriumokban talált, ugyanezen eszközre vonatkozó bejegyzések alapján arra következtettek, hogy az „Im fahl” elírás, és e helyütt egy tábori körülmények között használatos eszközt jegyeztek fel.

⁹⁴ Ferdeélű vésőfajta, de ugyanígy nevezték az ágyúknál használt szeghúzó vasat is, amelyvel a löveg harcceptelenné tétele végett a gyújtólyukba vert szöveget távolították el.

⁹⁵ Jelentheti a pénzverdét, de a szertárat is. *Grimm* 6. köt. 2706. hasáb.

⁹⁶ Lehet Hacke, azaz balta is.

⁹⁷ A golyó kaliberének megállapítására szolgáló eszköz.

⁹⁸ Talán hiányzik a mértékegység.

ALLERLEY HILTZERNE BÖLLER.

Nein Hiltzerne Böller zum Lust kugeln Werffen groß vndt klein sindt mit Eysernen ringen beschlage(n) — — — — —	No. 9.
Ein Hiltzerne Pumpen mit Eysernen ringen beschlag(en) — — — — —	No. 1.
Ein gutthe Metalene Pumpen — — — — —	No. 1.
Ein vndt Funfftzig hiltzerne Brandt rohre(n) zu handtgrana= ten — — — — —	No. 51.
Hundert vndt zehen vngefilte Neye Carthatzen groß vndt klein — — — — —	No. 110.
Sechß vndt dreysig Hiltzerne Wasser SPritzen so gantz Wurm Stichig vndt nichts zu gebrauchen — — — — —	No. 36.
Acht Alte zerbrochene drummel Lauff — — — — —	No. 8.
Zehen von holz geschnitthene Model So auff die Stuckh gebrauchen köhnen Werden — — — — —	No. 10.
Drey vndt dreysig SPring Stöckh mit kopien Eysen vnten vndt oben beschlagen — — — — —	No. 33.
Nein vndt zwantzig Neye kopien Stang ohne Eysen — — — — —	No. 29.
Sieben vndt zwantzig Alte kopien Stange(n) ohne Eysen vndt nichts nutz sindt — — — — —	No. 27.
Zwen vndt dreysig Neye Lantzen ohne Eysen — — — — —	No. 32.
Viehr zehen Alte Pickhen so nichts zugebrauche(n) — — — — —	No. 14.
Acht hundert Fünff vndt Neintzig groß vndt klein Pulwer flasche(n) die mit Eysen sindt Beschlage(n) — — — — —	No. 895.

ALLERLEY NÄGL WERCKH.

Fünff hundert Fünff vndt zwantzig Neye vndt Alte Bruckhen Nägl — — — — —	No. 525.
Drey hundert vndt Achtzig kleine Schieff klahmer — — — — —	No. 380.
Tausent vndt Neitzig Neye Radt Schin Nägl — — — — —	No. 1090.
Acht hundert q Neye Anzich Nägl q vndt Siebenzehn — — — — —	No. 817.
Ein vndt zwantzig große vndt kleine Lohn ⁹⁹ Nägel — — — — —	No. 21.
Hundert Fünff vndt Viertzig deixel Nägel — — — — —	No. 145.
Vier Tausent Fünff hundert Latho(n) ¹⁰⁰ Nägel — — — — —	No. 4500.
Sieben hundert vndt Fünfftzig Schindel Nägel — — — — —	No. 750.

VOLGT DER SALITER.

Zwey vndt Siebentzig Centner Acht vndt Achtzig lb Gelewterter ¹⁰¹ Saliter. id est — — — — —	Cent(ner) 72 lb 88.
Acht vndt Siebentzig Centner Sechßzig Pfundt vngelewterter Saliter. id est — — — — —	Cent(ner) 78 lb 60.

99 der Lehnnaegel
100 der Lattennaegel
101 gelauterter

MINDENFÉLE FA MOZSÁR

Kilenc famozsár, „örömgolyókat” ¹⁰² vetni, nagy és kicsi, vasgyűrűkkel megvasalva	sz. sz. 9.
Egy fapumpa, vasgyűrűkkel megvasalva	sz. sz. 1.
Egy jó fémpumpa	sz. sz. 1.
Ötvenegy fa gyújtócső, kézigránátokhoz	sz. sz. 51.
Száztíz új, töltetlen kartács, ¹⁰³ nagy és kicsi	sz. sz. 110.
Harminchat fa vízfecskendő, egészen féregrágtá, nem használható	sz. sz. 36.
Nyolc régi, széttört csómaradvány	sz. sz. 8.
Tíz fából faragott minta, ágyúkra használhatóak	sz. sz. 10.
Harminchárom félpika, kopjavassal alul és fölül megvasalva ¹⁰⁴	sz. sz. 33.
Huszonkilenc új kopjanyél, vas nélkül	sz. sz. 29.
Huszonhét használhatatlan, régi kopjanyél, vas nélkül	sz. sz. 27.
Harminckét új lándzsa, vas nélkül	sz. sz. 32.
Tizennégy régi pika, nem használhatók	sz. sz. 14.
Nyolcszázkilencvenöt nagy és kis lőporszarú, megvasalva	sz. sz. 895.

SZÖGFÉLÉK

Ötszázhuszonöt új és régi hídszeg	sz. sz. 525.
Háromszáznyolcvan kis hajókapocs	sz. sz. 380.
Ezerkilencven új kerékabroncsszeg	sz. sz. 1090.
Nyolcszáztizennéhat behúzó (?) szeg	sz. sz. 817.
Huszonegy nagy és kis tengelyvégszeg	sz. sz. 21.
Száznegyvenöt rúdnyakszeg	sz. sz. 145.
Négyezeröttszáz lécszeg	sz. sz. 4500.
Hétszázötven zsindeleyszeg	sz. sz. 750.

KÖVETKEZIK A SALÉTRÓM

Hetvenkét mázsa nyolvannyolc font finomított ¹⁰⁵ salétrom, annyi mint	72 mázsa 88 font
Hetvennyolc mázsa hatvan font finomítatlan salétrom, annyi mint	78 mázsa 60 font

¹⁰² Minden bizonnyal a tűzijátékokhoz használt robbanóeszközökről van szó. *Faesch* 1735. 515. o.

¹⁰³ Nem maga a lövedék, hanem annak fa-, vagy bádogdoboza.

¹⁰⁴ A muskétások és lövészek önvédelmi fegyvere. A kb. 1,6–1,8 m hosszú fegyver mindkét vége pikahegyben végződött. Alkalmas volt a muskéta megtámasztására, lovasroham ellen a gyalogosok maguk előtt ferdén a földbe szúrták, de ezekből állították össze a spanyollovassal nevezett gyalogsági akadályt is.

¹⁰⁵ Patak 1642-es inventáriuma „eresztett” salétromot említ TT 1879. 167. o.

ALLERLEY SCHANTZ ZEIG.

Hundert Ein vnnndt viertzig SPitz krumpen So angesetzt	— — — — —	No. 141.
Eylffe schwedische SPitz krumpen mit SPitz haue(n)	— — — — —	No. 11.
Ein vnnndt Viertzig Brate ¹⁰⁶ Angesetzte hawe(n)	— — — — —	No. 41.
Zehen Holtz hackhe(n) so Angesetzt	— — — — —	No. 10.

ALLERLEY RÜHM WERCKH.

Nein Hundert vier vnnndt Achtzig Rihmen darinen die ko= pien gefürt Werden	— — — — —	No. 984.
Zehen hinder gerath zum Satel	— — — — —	No. 10.
Zehen Vorder gerath od(er) Brust rihm	— — — — —	No. 10.
Sechß vnnndt dreysig gutthe vnnndt Böße Lederne Wasser Amper ¹⁰⁷	— — — — —	No. 36.
Drey Alte zerrissene gezelt so nichts zugebrauch(en)	— — — — —	No. 3.

VOLGT DAB WAG¹⁰⁸ WERCKH SAMBT DEM GEWICHT.

Ein Große Wag darauff man die Schwärenn Stuckh gewogen Hatth ist daß holtz Werckh vorhand(en) aber alß ehrfalt, die Eysernen kugel So darbey geweßen, sindt auch vorhanden Funfftzig Große vnnndt Viertzig kleine. (id est)	— — — — —	No. 90.
Jtem Ein kleine Wog mit einen Eysernen Wag Bahck mit zweyen vier Eckichten Eichenen Holzschale(n) die mit Eysen Beschlage(n) sindt, hangent an Eysernen ketthen, darbey zwey gantze Metalene Centner. vnnndt Acht Stuckh Ayserne halbe zentner	— — — — —	Cent(ner) 6.
Jtem Ein kupferne Handt Wag, Bey Welcher sindt Etlich Stuckh Metalene gewichter, die der Wegen zusamen Hundert vnnndt Siebenzehen Pfundt (id est)	— — —	lb.—: 117.
Jtem Ein Ayserne Schnelwag sambt der Bieren, ¹⁰⁹ mit Welcher man kahn auff ein mahl 45 Cent(ner) Wegen,		

ALLERLEY SORTHEN SCHMIDT WERCKH ZEIG.

Zwey groß Ampoß der Ein aber nichts nutz	— — — — —	No. 2.
Zwey SPerhockhen ein großer vnnndt ein kleiner	— — — — —	No. 2.
Sechß gutthe Radt zangen	— — — — —	No. 6.
Zwey schlimme Radt zangen	— — — — —	No. 2.
Fünff Schlimme Blech zangen	— — — — —	No. 5.
Ein gutthe Blech zangen	— — — — —	No. 1.
Sechß gutthe Blech zange	— — — — —	No. 6. q
q Sieben zapfen zangen von Welchen Sechße sindt gutth die Eine aber schlim	— — — — —	No. 7.
Ein Hocken zangen	— — — — —	No. 1.

¹⁰⁶ breite

¹⁰⁷ Kassa 1669-es inventáriumában „Emer“ (der Eimer) szerepel.

¹⁰⁸ die Waage

¹⁰⁹ die Pier (?)

MINDENFÉLE SÁNC SZERSZÁM

Száznegyvenegy hegyescsákány, ¹¹⁰	— — — — —	sz. sz. 141.
Tizenegy svéd görbe hegyescsákány, hegyeskapával	— — — — —	sz. sz. 11.
Negyvenegy széles	kapa — — — — —	sz. sz. 41.
Tíz favágófejsze	— — — — —	sz. sz. 10.

SZÍJFÉLÉK

Kilencszáznolcvannegy szíj, amiben a kopjákat hordozzák	— — —	sz. sz. 984.
Tíz, nyereghez való farhám ¹¹¹	— — — — —	sz. sz. 10.
Tíz mellhám, vagy szügyellő	— — — — —	sz. sz. 10.
Harminchat jó és rossz bőr vizesvödör	— — — — —	sz. sz. 36.
Három régi szétszaggatott sátor, nem használható	— — — — —	sz. sz. 3.

KÖVETKEZNEK A MÉRLEGEK A SÚLYOKKAL

Egy nagy mázsa, amin a nehéz dolgokat mérték, a faszervezet megvan, de már elrothadt, a vasgolyók is mellette voltak, ötven nagy és negyven kicsi (annyi mint) — — — — — sz. sz. 90.

Továbbá egy kis mérleg, egy vas mérlegrúddal, két négyszögletes tölgyfa-serpenyővel, amelyeket megvasaltak, vasláncon függ, hozzá két egész fém mázsa és nyolc darab vas félmázsa — — — — — 6 mázsa

Továbbá egy réz kézi mérleg, hozzá néhány darab fém súly, ezek együttesen száztizennégy fontot nyomnak, (annyi mint) — — — — — 117 font

Továbbá egy vas gyorsmérleg, állványával (?), amivel egyszerre 45 mázsát mérhetnek.

MINDENFÉLE FAJTA KOVÁCS SZERSZÁM

Két nagy üllő, az egyik azonban nem használható	— — — — —	sz. sz. 2.
Két feszítővas, egy nagy és egy kicsi	— — — — —	sz. sz. 2.
Hat jó abroncsfogó	— — — — —	sz. sz. 6.
Két rossz abroncsfogó	— — — — —	sz. sz. 2.
Öt rossz lemezfogó	— — — — —	sz. sz. 5.
Egy jó lemezfogó	— — — — —	sz. sz. 1.
Hat jó lemezfogó	— — — — —	sz. sz. 6.
Hét csapfogó, hat közülük jó, egy viszont rossz	— — — — —	sz. sz. 7.
Egy kampósfogó	— — — — —	sz. sz. 1.

¹¹⁰ Grimm 1. köt. Leipzig. 1854. 459. hasáb szerint az „angesetzte” önmagában állva is értelmezhető úgy, hogy „nyeles, nyéllal ellátott, nyélre illesztett”.

¹¹¹ Vagy farmatring.

Zwey große gutthe Pehrde ¹¹²	— — — — —	No. 2.
Zwey gutthe vorherschläg ¹¹³	— — — — —	No. 2.
Zwey Seiten Schläg d(er) eine gutth d(er) ander böß	— — — — —	No. 2.
q Sechß zerbrochene zangen	— — — — —	No. 6. q
Zwey gutthe Handt hamer	— — — — —	No. 2.
Ein Schlimmer handt hamer	— — — — —	No. 1.
Drey Nägl hamer zwey gutthe vnndt Ein schlim(m)er	— — — — —	No. 3.
Zwey Stimpel Ein gutther vnndt Ein schlimmer	— — — — —	No. 2.
Zehen Runde durch Schlag hamer darenter keiner nichts nutz id est	— — — — —	No. 10.
Vier vier Eckichte durchschläg 2. gut vnndt 2 schlim	— — — — —	No. 4.
Vier gutth zwärch Masse ¹¹⁴	— — — — —	No. 4.
Fünff Schlime zwarch Massel	— — — — —	No. 5.
vier Stem Eysen So zum Radt Bixen ¹¹⁵ Ein zulassen so keinis nichts nutz	— — — — —	No. 4.
Drey Ess Eysen zwey sindt gut vndt ein schlimes	— — — — —	No. 3.
Vier Ehr ¹¹⁶ Eysen zum Hackhen machen	— — — — —	No. 4.
Ein Fohrm Eysen zu den grossen Bohrer zu machen	— — — — —	No. 1.
Ein groß Rundes Fohrm Eysen	— — — — —	No. 1.
Vier Nägel Eysen zu den Pultzen ¹¹⁷ zu machen	— — — — —	No. 4.
Drey Schpor ¹¹⁸ Nägel Eysen	— — — — —	No. 3.
Ein zweckhen Eysen	— — — — —	No. 1.
Ein Huff Nägel Eysen	— — — — —	No. 1.
Drey Eysen zu Allerley Nägl Werckh	— — — — —	No. 3.
Drey durchschlage zu den Schinne(n)	— — — — —	No. 3.
Zwey Schin Bohrer	— — — — —	No. 2.
Zkey Brun hocken	— — — — —	No. 2.
Ein Lösch SPIeß d(as) man Feuer schirt	— — — — —	No. 1.
Ein Lösch Löffel	— — — — —	No. 1.
Ein zerbrochener Feuer Löffel	— — — — —	No. 1.
Eylff Loch ringen	— — — — —	No. 11.
Sechß SPohr ringen	— — — — —	No. 6.
Ein Eysen zum Roß Meilern ¹¹⁹ Auß zu Putzen	— — — — —	No. 1.
Ein zahn Stirl zum Roß Meilen Auß zu Putzen	— — — — —	No. 1.
Ein großer Nagel zum Locher durch zubrennen	— — — — —	No. 1.
Fünff Axen Ringen zum Lög ¹²⁰ Eyße(n) einzulasse(n)	— — — — —	No. 5.
Zwey Rundte durchschläge	— — — — —	No. 2.
Sechß druchläge zu den Pultzen	— — — — —	No. 6.
Ein Bloß Balckh ¹²¹	— — — — —	No. 1.

112 das Bördel, valószínűleg „Bördeleisen“ helyett.

113 der Vorschlaghammer

114 der Meissel

115 die Radbuchse

116 das Ohr (?)

117 der Bolzen

118 die Sperre, de lehet der Sporn. Lexer 1876. 2. köt. 1106. hasáb.

119 der Maul

120 das Legeisen (Iványi 1927. 363. o.)

121 der Balg

**ALLERLEY SORTEN SCHLOSSER
WERCKH ZEIG.**

Ein schlimmer Blossen Balg vndt ein Ess Eysen darbey	— — — — —	No. 1.
Ein Ampoß	— — — — —	No. 1.
Zwey SPohr hockhen	— — — — —	No. 2.
Zwey Schraub Steckh Ein guter vndt ein schlim(m)er	— — — — —	No. 2.
Drey zerbrochene Schraub Steg od(er) handt kloben	— — — — —	No. 3.
Zwey handt ham(m)er Ein großer vndt ein kleiner	— — — — —	No. 2.
Vier Hammer zu dem Stehl zu Hackhen	— — — — —	No. 4.
Zwey Feuer zangen	— — — — —	No. 2.
Eylff Pfeilen sindt nicht viel mehr zebrauchen	— — — — —	No. 11.
Ein Raschpel	— — — — —	No. 1.
Ein gorb Stöhl ¹²⁴	— — — — —	No. 1.
Zwey schraub Taffel eine gutth vndt eine schlim	— — — — —	No. 2.
Ein zerbrochenel zirckhel	— — — — —	No. 1.
Ein schrauben zieher	— — — — —	No. 1.
Ein vorschnidt Eyßen zu den schwantz schrauben	— — — — —	No. 1.
Zwey SPanen Stempel Ein gutter vnnndt ein schlim= =mer	— — — — —	No. 2.
Vier Massel	— — — — —	No. 4.
Acht durch Schläg groß vnnndt klein	— — — — —	No. 8.
Zwey Führ Bohrer zu den kugl zu Bohren	— — — — —	No. 2.
Ein Pfannen Bohrer	— — — — —	No. 1.
Ein Scher zum Blech Schneiden	— — — — —	No. 1.
Ein Stem Eyßen	— — — — —	No. 1.
Ein Nagel Eyßen	— — — — —	No. 1.
Ein Eyßen zum Muschquetthen zu Putzen	— — — — —	No. 1.
Ein Lösch SPieß	— — — — —	No. 1.
Ein Lösch Wedel	— — — — —	No. 1.
Ein kleine Wax Pfandl	— — — — —	No. 1.

ALLERLEY SORTEN WAGNER WERCKH.

Ein hacken zum Föhling ¹²⁵ Schrotten	— — — — —	No. 1.
Drey Schlime handt hackhe(n) so keine nichts nutz	— — — — —	No. 3.
Ein zerbrochene Radt Bahrten ¹²⁶	— — — — —	No. 1.
Zwey Taxel ¹²⁷ Ein gutther ein schlimmer	— — — — —	No. 2.
Zwey Raff Meßer ¹²⁸ so nichts zugebrauchen	— — — — —	No. 2.
Vier Stem Eyßen	— — — — —	No. 4.
Zwey Spechen Schlägl	— — — — —	No. 2.
Mehr Eine Winden	— — — — —	No. 1.
Sieben große Radt Bohrer	— — — — —	No. 7.
Nein gutthe klein Bohrer	— — — — —	No. 9.
Mehr zwey zerbrochene Bohrer	— — — — —	No. 2.
Zwey handt Sägen Ein große vnnndt ein kleine	— — — — —	No. 2.
Ein Lang Holtz Säg so in der mitthen zubrochen	— — — — —	No. 1.

124 der Grabstichel (?)
125 die Felge
126 die Radbahre
127 das Dachsbeil (?)
128 das Reifmesser

**MINDENFÉLE FAJTA LAKATOS
SZERSZÁM**

Egy rossz, csupasz fújtató és mellette egy fúvóka	— — — — —	SZ. SZ.	1.
Egy üllő	— — — — —	SZ. SZ.	1.
Két álkulcs	— — — — —	SZ. SZ.	2.
Két satu, egy jó és egy rossz	— — — — —	SZ. SZ.	2.
Három törött satu, vagy kézi sikattyú	— — — — —	SZ. SZ.	3.
Két kézikalapács, egy nagy és egy kicsi	— — — — —	SZ. SZ.	2.
Négy kalapács acél vágására	— — — — —	SZ. SZ.	4.
Két tűzi fogó	— — — — —	SZ. SZ.	2.
Tizenegy reszelő, nem sokra használható	— — — — —	SZ. SZ.	11.
Egy ráspoly	— — — — —	SZ. SZ.	1.
Egy vájóvéső	— — — — —	SZ. SZ.	1.
Két szerszámtábla (?), egy jó és egy rossz	— — — — —	SZ. SZ.	2.
Egy törött körző	— — — — —	SZ. SZ.	1.
Egy csavarhúzó	— — — — —	SZ. SZ.	1.
Egy menetvágó fenékcsavarokhoz ¹²⁹	— — — — —	SZ. SZ.	1.
Két hajtókar, egy jó és egy rossz	— — — — —	SZ. SZ.	2.
Négy véső	— — — — —	SZ. SZ.	4.
Nyolc lyukasztó, nagy és kicsi	— — — — —	SZ. SZ.	8.
Két furdancs golyófúráshoz ¹³⁰	— — — — —	SZ. SZ.	2.
Egy serpenyő fúró ¹³¹	— — — — —	SZ. SZ.	1.
Egy olló lemez vágására	— — — — —	SZ. SZ.	1.
Egy hidegvágó	— — — — —	SZ. SZ.	1.
Egy szegfejező	— — — — —	SZ. SZ.	1.
Egy vas muskéták tisztítására	— — — — —	SZ. SZ.	1.
Egy piszkavas	— — — — —	SZ. SZ.	1.
Egy szénlocsoló seprű	— — — — —	SZ. SZ.	1.
Egy kis viaszos kanál	— — — — —	SZ. SZ.	1.

MINDENFÉLE FAJTA BOGNÁRSZERSZÁM

Egy balta keréktalp faragására	— — — — —	SZ. SZ.	1.
Három rossz kézibalta, egyik sem használható	— — — — —	SZ. SZ.	3.
Egy törött talicska	— — — — —	SZ. SZ.	1.
Két ácsszekerce, egy jó, egy rossz	— — — — —	SZ. SZ.	2.
Két vonókés, nem használható	— — — — —	SZ. SZ.	2.
Négy hidegvágó	— — — — —	SZ. SZ.	4.
Két küllőkalapács	— — — — —	SZ. SZ.	2.
Továbbá egy emelő	— — — — —	SZ. SZ.	1.
Hét nagy kerékfúró	— — — — —	SZ. SZ.	7.
Kilenc jó, kis fúró	— — — — —	SZ. SZ.	9.
Továbbá két törött fúró	— — — — —	SZ. SZ.	2.
Két kézfűrész, egy nagy és egy kicsi	— — — — —	SZ. SZ.	2.
Egy hosszú fafűrész, közepén kettétörve	— — — — —	SZ. SZ.	1.

129 A fegyvercső végét lezáró csavar.

130 Feltehetően a beszorult lövedék eltávolításához.

131 A lakatszerkezetben a löportartó serpenyő alján levő, a csőfuratba vezető lyuk tisztítására.

Funffzehen Neben ¹³² ring groß vnnndt klein	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	No. 15.
Eine kehthten mit einen Hockhe(n)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	No. 1.
Eine khlammer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	No. 1.
Ein Höltzerne Zierckhel	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	No. 1.
Ein Eyserner krummer Zirkel	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	No. 1.
Ein Schleiff Stein	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	No. 1.
Zwey zich Rigel	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	No. 2.
Zwey hundert Allerley Radt Fohlinge(n)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	No. 200.
Hundert vnnndt Funffzieg Spache(n) ¹³³ zu den Radern	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	No. 150.
Drey Axen zu drey Pfuntige(n) Stückhe(n)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	No. 3.

ZIMMER MAISTER WERCKH.

Ein Bindt Ax	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	No. 1.
Ein Brate zimmer Hackhe(n)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	No. 1.
Ein Lange Bindt Ax	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	No. 1.
Ein getopelter kreitz Taxel	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	No. 1.
Ein Pöhrdel	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	No. 1.
Ein grosse Säg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	No. 1.
Ein großer Bohrer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	No. 1.
Zwey kleine Bohrer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	No. 2.
Zwey klammern	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	No. 2.
Ein zerbrochenes Winckel maß	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	No. 1.
Sieben Hubeln ¹³⁴ gro vnnndt klein	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	No. 7.
Nein Stäm Eyßen groß vnnndt klein	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	No. 9.
Ein Alter Schnitzer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	No. 1.
Ein Hebehr	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	No. 1.
Ein krumper Schober ¹³⁵	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	No. 1.
Ein Hatzel Banckh ¹³⁶	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	No. 1.
Ein Schleiff Stein Sambt dem Trag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	No. 1.
Sechß Fewer Hockhe(n)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	No. 6.
Ein schnur Fäßl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	No. 1.
Ein Schwedischer zekhan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	No. 1.

BINDNER WERCKH ZEIG.

Ein Täxel	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	No. 1.
Drey gerade Schnitth Meßer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	No. 3.
Zwey krumpe Schnitth Meßer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	No. 2.
Ein Bindt Mäßer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	No. 1.
Ein Bohrer zum SPundt Bohren	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	No. 1.
Drey krumpe Ewßen zu Tauffeln SPalten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	No. 3.
Ein Alte Ermörste Hubel Banckh	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	No. 1.

132 der Nabenring

133 die Speiche

134 der Hobel

135 der Schaber

136 die Heinzelbank

Tizenöt kerékagykarika, nagy és kicsi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	SZ. SZ.	15.
Egy lánc horoggal	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	SZ. SZ.	1.
Egy kapocs	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	SZ. SZ.	1.
Egy fa körző	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	SZ. SZ.	1.
Egy görbe vas körző	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	SZ. SZ.	1.
Egy köszörűkő	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	SZ. SZ.	1.
Két párhuzamvonó	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	SZ. SZ.	2.
Kétszáz mindenféle keréktalpdeszka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	SZ. SZ.	200.
Százötven kerékküllő	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	SZ. SZ.	150.
Három tengely háromfontos ágyúkhöz	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	SZ. SZ.	3.

ÁCSSZERSZÁMOK

Egy ácsfejsze	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	SZ. SZ.	1.
Egy széles ácsbalta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	SZ. SZ.	1.
Egy hosszú ácsfejsze	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	SZ. SZ.	1.
Egy kettősfejű ácsszekerce	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	SZ. SZ.	1.
Egy peremezővas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	SZ. SZ.	1.
Egy nagy fűrész	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	SZ. SZ.	1.
Egy nagy fúró	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	SZ. SZ.	1.
Két kis fúró	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	SZ. SZ.	2.
Két kapocs	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	SZ. SZ.	2.
Egy törött derékszögelő	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	SZ. SZ.	1.
Hét gyalu, nagy és kicsi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	SZ. SZ.	7.
Kilenc véső, nagy és kicsi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	SZ. SZ.	9.
Egy régi bognárkés	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	SZ. SZ.	1.
Egy emelő	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	SZ. SZ.	1.
Egy görbe hántolókés	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	SZ. SZ.	1.
Egy fafaragópad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	SZ. SZ.	1.
Egy köszörűkő, állvánnyal	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	SZ. SZ.	1.
Hat piszkavas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	SZ. SZ.	6.
Egy kötélbilincs	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	SZ. SZ.	1.
Egy svéd	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	SZ. SZ.	1.

KADÁRSZERSZÁMOK

Egy ácsszekerce	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	SZ. SZ.	1.
Három egyenes faragókés	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	SZ. SZ.	3.
Két görbe faragókés	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	SZ. SZ.	2.
Egy kádárkés	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	SZ. SZ.	1.
Egy fúró a kádárfúróhoz	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	SZ. SZ.	1.
Három vonókés dongák faragására	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	SZ. SZ.	3.
Egy régi, elkorhadt gyalupad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	SZ. SZ.	1.

ALLERLEY SORTHEN IN DER PULWER MIEL.

Sechzehn Stampen mit abgestossene Platthen vnndt Schuhen Sambt Wahler Ratth — — — — — — — — — —	No. 16.
Eine Pöhrdel — — — — — — — — — — — — — — — —	No. 1.
Eine Eysener gaß Fuß — — — — — — — — — — — — — — — —	No. 1.
Zwey Wagen mit viehr kupfernen Schalen dar= bey Sieben Pfundt Eyßen gewicht — — — — — — — — — — — —	No. 2.
Ein Schwedischer zeckhan — — — — — — — — — — — — — — — —	No. 1.
Zwey kupferne Schauffel So auß dem Stämpen das Pulwer gerafft wirdt — — — — — — — — — — — — — — — —	No. 2.
Ein Alte Radt haw — — — — — — — — — — — — — — — — — —	No. 1.
Ein schlimme Eyserne Schaufel — — — — — — — — — — — — — — — —	No. 1.
Zwey höltzerne Schauffel mit Eyße(n) beschlagen — — — — — — — — — — — —	No. 2.
Drey Schlimme Hawen so Wenig zugbrauche(n) — — — — — — — — — — — —	No. 3.
Ein Stech Eyßen — — — — — — — — — — — — — — — — — —	No. 1.
Zwey Eyserne Hockhe(n) zum Eyß Weg Stossen — — — — — — — — — — — —	No. 2.
Eilwe gutthe handt Sieb von Past — — — — — — — — — — — — — — — —	No. 11.
Zwey harene Sieb — — — — — — — — — — — — — — — — — —	No. 2.
Drey Alte Trög — — — — — — — — — — — — — — — — — —	No. 3.
Zwanzig kleine Trögl — — — — — — — — — — — — — — — — — —	No. 20.
Funffzig Taffeln die man Braucht zum Pulwer abzutruckhe(n) — — — — — — — — — — — — — — — — — —	No. 50.
Ein höltzerne Schauffel — — — — — — — — — — — — — — — — — —	No. 1.
Ein Langer kaßten — — — — — — — — — — — — — — — — — —	No. 1.
Mehr Zwey viehr Eckhichte kaßte(n) — — — — — — — — — — — — — — — —	No. 2.
Ein Stuben darin Ein Newer Owen ist vnndt ein kohl hitthen darbey sambt ihrer zugeher — — — — — — — — — — — — — — — —	No. 1.
Ein khorn kasten Sambt khorn Sieb vnndt radt — — — — — — — — — — — — — — — —	No. 1.
Zwey Alte Schuch zu den Stämpen — — — — — — — — — — — — — — — — — —	No. 2.
Vier führ häng Schlösser ¹³⁷ — — — — — — — — — — — — — — — — — —	No. 4.
Ein Alter Schleiff Stein ist nicht auff gemacht — — — — — — — — — — — — — — — —	No. 1.
Pulwer Macherß Seine Wohnung Sambt Eine Schlimmen dach. ? .	

Daß Jnhalt dieses Jnuentary alles
vnndt Jedes Specifirter massen Also. vnndt nicht
anderst sich in der Vorgegangenen Jnuenttar Be=
=fundten, Hiemit vnßer Hiervnd(er) gestelte Aigene
Hanndtschriefft: vnndt Potschaffe(r) Fertigung.
Actum Caschaw den 4 May Anno 1662.

Joanus Pederj
Castellanus Cassovien(sis) mp.

Andreas Szalay
Tricesimator Cassouien(sis) mp.

Paul Chrauß
Anngesezter Zeigbead ... (?) mp.

A LŐPORMALOMBAN LEVŐ MINDENFÉLE

Tizenhat döngölő, elkoptatott lemezzel és saruval, és szitával —	sz. sz. 16
Egy karima — — — — —	sz. sz. 1.
Egy vas kecskelábvéső — — — — —	sz. sz. 1.
Két mérleg négy rézserpenyővel, hozzájuk hét font vas súly — — — —	sz. sz. 2.
Egy svéd	sz. sz. 1.
Két réz lapát,	sz. sz. 2.
Egy régi kapa — — — — —	sz. sz. 1.
Egy rossz vaslapát — — — — —	sz. sz. 1.
Két falapát, megvasalva — — — — —	sz. sz. 2.
Három rossz csákány, kevésbé használható — — — — —	sz. sz. 3.
Egy piszkavas — — — — —	sz. sz. 1.
Két vas horog, jeget húzogatni ¹³⁸ — — — — —	sz. sz. 2.
Tizenegy jó kézi szita, háncsból — — — — —	sz. sz. 11.
Két szőrszita — — — — —	sz. sz. 2.
Három régi teknő — — — — —	sz. sz. 3.
Húsz kis teknő — — — — —	sz. sz. 20.
Ötven tábla, amelyeket a lőpor kiszáritására használnak — — — —	sz. sz. 50.
Egy falapát — — — — —	sz. sz. 1.
Egy hosszú láda — — — — —	sz. sz. 1.
Továbbá két négyszögletes láda — — — — —	sz. sz. 1.
Egy szoba, amelyben egy új kemence van, és egy szénkohó hozzá, szer- számaikkal — — — — —	sz. sz. 1.
Egy magosláda, magosszitával és rostával — — — — —	sz. sz. 1.
Két régi saru döngölőkhöz — — — — —	sz. sz. 2.
Négy függőlakat — — — — —	sz. sz. 4.
Egy régi köszörű, nincs felszerelve — — — — —	sz. sz. 1.
A lőporkészítő lakása rossz tetővel.	

Az ezen inventáriumban foglaltak összességükben és minden felsorolt mennyiséggel együtt eképp, és nem másként megtalálhatóak a fenti inventáriumban. Alább feltüntetett tulajdon kézjegyünkkel küldetésünk befejeződött. Készült Kassán, 1662. máj. 4-én.

Pederi János
kassai várnagy sk.

Szalay András
kassai harmincados sk.

Paul Chrauß
megbízott sk.

¹³⁸ Nyilván a jégveremben tárolt jég kivételéhez.